

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету суспільних наук
Остапець Ю.О.
« 28 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Лідерство та управління у соціальній роботі**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **23 «Соціальна робота»** спеціальності **231 Соціальна робота** освітньої програми «**Соціальна робота**».

Розробник: Шандор Федір Федорович, професор, доктор філософських наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 11 від «26» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Федір ШАНДОР

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Олена ПОПАДИЧ

© Шандор Ф.Ф., 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:	1	1
аудиторних – 2	Лекції:	
самостійної роботи студента – 4.3	24	10
	Практичні (семінарські):	
	18	4
Вид підсумкового контролю:	Лабораторні:	
залік		
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	
усна	78	106

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Лідерство та управління у соціальній роботі» – формування та розвиток загальних компетентностей із застосуванням у повсякденній професійній діяльності етичних норм та принципів ефективної співпраці в командах, лідерських якостей для вирішення професійних завдань; формування небайдужої, активної позиції у вирішенні проблем як особистого життя, так і професійної та суспільної сфер діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти необхідних soft-skills для ефективної професійної роботи (команда робота, комунікація, критичне мислення, креативність); сприяння виявленню, формуванню, розвитку і вдосконаленню лідерських якостей особистості.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Загальні компетентності (З)

Професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи»:

З3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

З5. Здатність вчитися і бути навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації.

З10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності.

ФК7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

Фахові компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)

Професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи»:

К2. Здатність розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та реалізації управлінських рішень.

Л4. Здатність сприяти набуванню й удосконаленню фахівцями та нефахівцями спеціальних знань і навичок у сфері соціальної роботи.

Л5. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати і розв'язувати конфлікти в професійному колективі.

3. ОЧКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості	ПРН6
Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях	ПРН8
Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу	ПРН11
Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність,	ПРН13

генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності	
Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень	ПРН15
Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок	ПРН17
Володіти способами врегулювання конфліктів серед різних категорій населення, технологіями посередництва та медіації при врегулюванні конфліктів, спірних питань серед клієнтів соціальних служб	ПРН20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Студенти: самостійно знаходять необхідну для професійного зростання інформацію, постійно розвивають професійні навички та якості; аналізують інформацію з різних джерел (про основні наукові концепції лідерства та командоутворення; основні принципи та правила формування команди, переваги та недоліки командної роботи; етапи створення та розвитку команди, завдання лідера на кожному з етапів життєвого циклу команди; етичні норми та принципи ефективної ділової комунікації під час командної роботи)	ПРН6
Студенти демонструють уміння автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях	ПРН8
Студенти демонструють уміння: організувати спільну діяльність фахівців різних галузей; ініціювати командоутворення та координувати командну роботу; працювати в команді над виконанням групових завдань; виявляти ознаки лідерства у членів команди та ефективно розподіляти ролі у команді; забезпечувати формування командної культури та професійної етики; налаштовувати ефективну комунікацію в команді, активізувати роботу членів команди, розробляти та приймати командні рішення	ПРН11
Студенти демонструють ініціативу, самостійність, оригінальність, уміння генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності, зокрема щодо розвитку і мотивації персоналу в соціальній роботі	ПРН13
Студенти розробляють критерії та показники ефективності	ПРН15

професійної діяльності, пропонують рекомендації щодо стратегічного планування в середовищі соціальної роботи	
Студенти можуть самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок	ПРН17
Студенти демонструють уміння врегулювання конфліктів, технології посередництва та медіації при врегулюванні конфліктів	ПРН20

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Залік, тестування; доповіді-повідомлення; підготовка презентацій результатів виконаної індивідуальної роботи, виконання дослідницького завдання.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: доповідь на практичному занятті, тренінг, коуч-сесія, ділова гра, самостійна робота (аналіз кейсів або ситуаційних вправ, що ілюструють виклики лідерства та управління в соціальній роботі, перегляд відео, що висвітлюють питання взаємодії), створення презентацій.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення критерії виконання завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і тести. Кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 40 балів (по 20 балів кожне теоретичне питання); тести оцінюються в 10 балів. Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-0 від 24.12.2020 р., підсумкова оцінка за модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів). Його результат є одночасно підсумковою модульною оцінкою.

У випадку, коли структура робочої програми передбачає більше ніж один модуль, результат підсумкової модульної оцінки визначається як середнє арифметичне значення усіх модулів.

Студент, який за результатами підсумкової модульної оцінки отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового семестрового контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів). У

протилежному випадку студент не допускається до підсумкового семестрового контролю.

Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) і виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку в день оголошення результатів. За бажання підвищити рейтинг студент складає залік в усній формі.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік в усній формі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4		
15 (5 практ + 10 тестув)	5 (5 практ)	15 (5 практ + 10 інд)	15 (5 практ + 10 досл)	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8		
5 (5 практ)	15 (5 практ + 10 тестув)	15 (5 практ + 10 інд)	15 (5 практ + 10 досл)	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Доповідь на практичному занятті. Підготовка і демонстрація презентації на визначену тему	4	20	4	20
Індивідуальна робота	1	10	1	10
Виконання дослідницького завдання	1	10	1	10
Тестування	1	10	1	10
Підсумковий модульний контроль	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання активності на практичному занятті

Виступ на практичному занятті – 3 бали. Критерії оцінювання включають: 1) повноту і правильність відповіді; 2) міру усвідомленості, розуміння вивченого матеріалу; 3) володіння професійною лексикою; 4) здатність формулювати чіткі і змістовні висновки.

Доповнення на практичному занятті – 2 бали. Критерії оцінювання включають: вміння слухати попередні виступи і не повторювати сказане

раніше; вміння систематизувати, узагальнювати, робити висновки; критичність; посилення на рекомендовані та самостійно підібрані джерела.

Загальна активність студента на практичному занятті – 1 бал. Критерії оцінювання включають: вагомість, логічність і коректність поставлених запитань, зауважень, коментарів, пропозицій і т.ін.; уважність, дисциплінованість; участь в дискусіях.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

За кожне теоретичне питання:

17-20 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

13-16 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

9-12 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою.

5-8 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.

1-4 балів – не в змозі викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, вирішує завдання, які потребують однослівної відповіді.

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити.

За тестування: 10 стандартизованих тестів. Загальна оцінка розраховується як 1 бал за кожну правильну відповідь.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методик проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Академічна доброчесність: Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності: Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та/або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Концептуальні основи лідерства

Тема 1. Стили та філософія лідерства. Природа лідерства та його стилі. Теорії лідерства. Класифікації лідерства. Функції лідерства.

Тема 2. Лідер як особистість. Персональне лідерство. Поведінкові аспекти лідерства.

Тема 3. Командна робота. Основні принципи формування команди. Використання тімбілдіingu для вирішення різних типів завдань. Етичні норми та принципи ефективної командної комунікації.

Тема 4. Комунікація лідерства з впливом. Управління конфліктами в командній роботі. Особливості міжкультурної комунікації в командах.

Модуль 2. Лідерство, влада та управління в соціальній роботі

Тема 5. Професійний розвиток у сфері лідерства та управління в соціальній роботі. Лідерська компетентність. Сучасні підходи до формування лідерської компетентності майбутніх соціальних працівників. Завдання лідерства на зустрічах для соціальних працівників.

Тема 6. Розвиток і мотивація персоналу в соціальній роботі

Тема 7. Інноваційне лідерство. Параметри інноваційного лідерства: ідентичність інноваційного лідера, інноваційне лідерство в системі організації.

Тема 8. Стратегічне планування в середовищі соціальної роботи. Поняття, етапи та принципи стратегічного планування в соціальній роботі.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	У тому числі				
		лекції	Практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Стили та філософія лідерства	10	2	1			7
Тема 2. Лідер як особистість	10	2	1			7
Тема 3. Командна робота	10	4	2			4
Тема 4. Комунікація лідерства з впливом	12	4	2			6
Модульна контрольна робота	2	0	2			0
Разом за модуль	44	12	8			24
Модуль 2						
Тема 5. Професійний розвиток у сфері лідерства та управління в соціальній роботі	16	2	2			12
Тема 6. Розвиток і мотивація персоналу в соціальній роботі	20	2	2			16
Тема 7. Інноваційне лідерство	18	4	2			12
Тема 8. Стратегічне планування в середовищі соціальної роботи	20	4	2			14
Модульна контрольна робота	2	0	2			0
Разом за модуль	76	12	10			54
Разом	120	24	18			78

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>заочна</i>					
	Усього	У тому числі				
		лекції	Практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Стилi та фiлософiя лiдерства	10	0	0			10
Тема 2. Лiдер як особистiсть	10	1	0			9
Тема 3. Командна робота	10	1	0			9
Тема 4. Комунiкацiя лiдерства з впливом	12	0	0			12
Тема 5. Професiйний розвиток у сферi лiдерства та управлiння в соцiальнiй роботi	16	2	1			13
Тема 6. Розвиток i мотивацiя персоналу в соцiальнiй роботi	20	2	1			17
Тема 7. Iнновацiйне лiдерство	18	2	1			15
Тема 8. Стратегiчне планування в середовищi соцiальнiй роботи	20	2	1			17
Модульна контрольна робота	4	0	0			4
Разом	120	10	4			106

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>денна</i>	<i>заочна</i>
1	Тема 1. Стилi та фiлософiя лiдерства	1	1
2	Тема 2. Лiдер як особистiсть	1	0
3	Тема 3. Командна робота	2	1
4	Тема 4. Комунiкацiя лiдерства з впливом	2	0
	Модульна контрольна робота	2	0
5	Тема 5. Професiйний розвиток у сферi лiдерства та управлiння в соцiальнiй роботi	2	1
6	Тема 6. Розвиток i мотивацiя персоналу в соцiальнiй роботi	2	0
7	Тема 7. Iнновацiйне лiдерство	2	0
8	Тема 8. Стратегiчне планування в середовищi соцiальнiй роботи	2	1
	Модульна контрольна робота	2	0
	Разом	18	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>денна</i>	<i>заочна</i>
1	Тема 1. Стилi та фiлософiя лiдерства	7	10

2	Тема 2. Лідер як особистість	7	9
3	Тема 3. Командна робота	4	9
4	Тема 4. Комунікація лідерства з впливом	6	12
	Модульна контрольна робота	0	2
5	Тема 5. Професійний розвиток у сфері лідерства та управління в соціальній роботі	12	13
6	Тема 6. Розвиток і мотивація персоналу в соціальній роботі	16	17
7	Тема 7. Інноваційне лідерство	12	15
8	Тема 8. Стратегічне планування в середовищі соціальної роботи	14	17
	Модульна контрольна робота	0	2
	Разом	78	106

5.5. Індивідуальне завдання

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується під час самостійної роботи і сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

№ з/п	Назва теми
1	Основні відмінності лідерства та менеджменту
2	Відмінності між стилями лідерства
3	Як створити монолітну команду?
4	Чому і навіщо сьогодні необхідне лідерство?
5	Лідер як майстер комунікацій
6	Профілактика стресів
7	Харизматичне лідерство
8	Резонансний та дисонансний лідер
9	Значення культурних цінностей та роль лідера у формуванні корпоративної культури організації
10	Керування командою за допомогою довіри

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

Технічні засоби: комп'ютер, мультимедійний проектор.

Засоби Microsoft Office: Microsoft Office Word (текстовий редактор); Microsoft Office PowerPoint (програма підготовки презентацій).

Платформа електронного навчання Moodle.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бізо Л., Ібрагімова І., Кікоть О., Барань Є., Федорів Т. Розвиток лідерства. Київ: Проект "Реформа управління персоналом на державній службі в Україні", 2012. 400 с.
2. Виноградова О.В., Євтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2018. 223 с.
3. Калашнікова С. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства: монографія. Київ: Київський ун-т ім.Б.Грінченка, 2010. 380 с.
4. Лідерство та команда в публічному управлінні: конспект лекцій / Укл: К.В.Таранюк, Я.В.Кобушко. Суми: СДУ, 2020. 175 с.
5. Морозов В.В., Чередніченко А.М., Шпильова Т.І. Формування, управління та розвиток команди проекту (поведінкові компетенції): навчальний посібник. Київ. Таксон, 2009. 464 с.
6. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навчальний посібник. Київ: Знання, 2013. 287 с.
7. Освітнє лідерство: від теорії до практики: монографія / авт. кол.; за наук. ред. В.Р.Міляєвої. Київ; Кривий Ріг: Вид-во. Р.А.Козлов, 2021. 296 с.
8. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної та управлінської еліти: монографія / За ред. О.Г.Романовського, О.С.Пономарьова. Харків: ФОП Мезіна В.В., 2017. 292 с.
9. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків, 2017. 100 с.
10. Романовський О.Г., Резнік С.М., Гура Т.В., Панфілов Ю.І., Головешко Б.Р., Бондаренко В.В. Лідерські якості в професійній діяльності: навч. посіб. Харків: НТУ «ХП», 2017. 143 с.
11. Сергеева Л.М., Кондратьєва В.П., Хромей М.Я. Лідерство: навч. посібн. Івано Франківськ: «Лілея НВ», 2015. 296 с.
12. Яценко А.М. Організаційно-культурні ресурси і механізми соціального управління: соціологічний аналіз. Одеса: Астропринт, 2003. 205 с.
13. Arnold M. Social work leadership and management. Springer: Cham, 2022. 736p
14. Rofuth T., Piepenbring J.M. Management and Leadership in Social Work. Springer: Springer Publishing Company, 2019. 548 p.

Допоміжна література

1. Акімова Т. Розвиток лідерства у майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти. Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка. Психологія. Медицина. 2022. Випуск 1 (6). С.12-25.
2. Албул І. Лідерство у соціальній роботі: теоретичний аспект. Соціальна робота та соціальна освіта. 2018. Випуск 1. С.52-57.
3. Галіцина Н.В. Інститут адміністративної відповідальності у соціальній сфері. Юридичний вісник. 2020. №5. С.20-32.
4. Ігнатюк В., Туніна Г. Мотивація персоналу як фактор підвищення ефективності системи управління підприємством. International Science Journal of Management, Economics & Finance. 2023. Vol.2, No.1. P.75-83.
5. Олексюк О. Є. Лідерські риси та якості як складові структури особистості лідера. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. 2017. № 4. С.372-380.
6. Скібіцька Л.І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 192 с.
7. Hafford-Letchfield T. Leadership and Management Skills in Social Work / In J.Parker (eds). Introducing Social Work. London: Thousand Oaks, 2020. P.149-159.
8. Horishna N., Slozanska H., Soroka O., Romanovska L. Exploring the leadership skills of pre-service social work students: implications for social work education. Problems of Education in the 21st Century, 2019. № 77(5). P.598–615.
9. Leigh Bliss D., Pecukonis E., Snyder-Vogel M. Principled Leadership Development Model for Aspiring Social Work Managers and Administrators: Development and Application, Human Services Organizations Management, Leadership & Governance. 2014. №38 (1). P.5-15.

Методична література

1. Крупник З.І. Методичні рекомендації до виконання комплексного практичного індивідуального завдання з курсу «Управління соціальними змінами та проектами». Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 38 с.
2. Крупник З.І. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами». Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 31 с.
3. Методичні рекомендації до здійснення неформальної освіти в соціальній та гуманітарній сфері / Василюк Т., Караман О., Лазаренко О., Назмієв А., Недря К., Островська Н., Павлик Н., Присяжнюк В., Трубавіна І., Юрків Я.; за ред. О.Караман, І.Трубавіної. Полтава: ЛНУ імені Тараса Шевченка; Кривий Ріг: КДПУ, 2024. 232 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. PSDP – Resources and tools: being a social work leader. Knowledge Briefing. Practice Supervisor Development Programme. 2020. URL: <https://practice-supervisors.rip.org.uk/wp-content/uploads/2020/01/KB-Being-a-social-work-leader.pdf>